

DUBEN 2019

ČÍSLO 4

ROČNÍK XVII

Plzeňský kraj

www.plzensky-kraj.cz

**Kamila
Borovská**

**Zájem
o step
roste**

2 » Obsah

3	Úvodník hejtmana Kotlíkové dotace pokračují i letos Nová zbrojnice v Železně Rudě Brdy budou bezpečnější
4	Rozhovor se Zdeňkem Honzem
5	Vavříny pro domácí gymnázium Sýček obecný se vrací Kraj podporuje malé zemědělce
6	Jaro ve Venkovském domě Řada škol je díky EU modernější
7	Knižní tip: Plzeňská čára Když hranice nebyla hranicí
8	Třicet let od sametu
9	Toulejte se Zlatou stezkou Nový turistický seriál na facebooku Přednáška o průmyslu lži a propagandě
10	Rozhovor s Kamilou Borovskou
12	Gymnazistkou roku 2019 se stala Jitka Mertlová Sportovní talent Kulatý stůl řešil otázky zemědělského školství
13	Zdravotnické školy v Plzeňském kraji podporují větší zájem o zdravotnická povolání Úspěšní siláci z Vejprnic
14	Plzeňský kraj pomohl Diakonii Akce Světový den ledvin
15	Vítěžek z charitativní akce potěšil dětské pacienty
16	Hydepark
18	Doprava

Plzeňský kraj

Vydává:
Plzeňský kraj
Náklad:
271 800 kusů

Redakční rada:

Miroslav Anton, Světlana Budková,
Václav Cinádr, Markéta Čekanová,
Jana Filípková, Ivo Grüner,
Jiří Leščínský, Michal Marek,
Alena Marešová, Jindra Radová,
Aneta Vaňousová,
Eva Šafránková, Jan Šašek,
Václav Štekl, René Zeithaml
Grafická úprava – NAVA s.r.o.
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Registrováno pod číslem:
MK ČR E 14873
Distribuce výtisků zdarma
Neoznačené články jsou
redakčními materiály
Foto na titulní straně:
Josef Adlt

Centrální nákup, příspěvková organizace

vypisuje výběrové řízení na pozici:

PRÁVNÍKA

Druh práce a její charakteristika:

- zpracovává právní stanoviska a výklady dle Zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ) a souvisejících předpisů
- provádí kontrolu a tvorbu zadávacích dokumentací a smluv v souvislosti se ZZVZ
- zabezpečuje metodickou pomoc v rámci přípravy a administrace zadávacích a poptávkových řízení v souladu se ZZVZ, případně s dalšími právními předpisy.

místo výkonu práce: Plzeň

platová třída: 11/12

předpokládaný nástup: květen 2019, popř. dohodou po ukončení výběrového řízení

Vhodné i pro absolventy!

Do výběrového řízení budou zařazeny přihlášky doručené na adresu:

Centrální nákup, příspěvková organizace
Vejprnická 663/56
318 00 Plzeň

nejpozději do **30.4.2019 do 14:00 hodin.**

Bližší informace na www.cnpk.cz

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

30. MEZINÁRODNÍ LETNÍ JAZYKOVÁ ŠKOLA 8.–26. 7. 2019

Intenzivní jazykové kurzy na Západočeské univerzitě v Plzni

angličtina | němčina | francouzština | italština | ruština | španělština | čeština pro cizince | čínština

- ▶ jeden, dva nebo tři týdny výuky
- ▶ celodenní, dopolední a odpolední kurzy
- ▶ různé úrovně pokročilosti
- ▶ pro studenty, mládež, děti od 6 let i širokou veřejnost
- ▶ výuka obecného i profesně zaměřeného jazyka (obchod, právo, zdravotnictví, metodika pro pedagogy ZŠ a SŠ, TEFL)
- ▶ příprava na FCE, zkouška TOEIC
- ▶ nabídka kurzů akreditovaných MŠMT (možnost využití šablon pro MŠ a ZŠ)
- ▶ pobytové kurzy na zámku v Nečtinech pro děti 7-11 a 12-15 let
- ▶ jazykové kurzy na klíč dle Vašich požadavků
- ▶ zkušení univerzitní lektori a rodilí mluvčí
- ▶ zábavný doprovodný program

Uzávěrka přihlášek: 19. 5. 2019

www.isls.zcu.cz

Vážené dámy, vážení pánové, vojáci,

toto setkání je projevem úcty a poděkování za vaši službu naší vlasti. Myslím, že dnes nikdo není na pochybách, že potřebujeme moderní a akceschopnou armádu. Vývoj v dnešním světě je těžko předvídatelný, dřívější bipolarita je sice minulostí, ale znepokojují nás lokální konflikty v nejrůznějších koutech světa, které se musí civilizovaná část světa pokusit vyřešit zejména mírovou cestou. Ne vždy je to však možné, a v situacích, které destabilizují regiony a ohrožují zdraví a životy civilistů včetně žen a dětí, je nutné ukázat, že se nebojíme a jsme schopni si bezpečí a stabilitu vydobýt i nezbytnou silou. Bezpochyby jsme součástí nejsilnějšího bloku světa, o jehož operačním nasazení rozhodují demokraticky a svobodně zvolené vlády. NATO je synonymem pro nejmodernější techniku na moři, ve vzduchu či na zemi. Armáda jsou ale především vojáci. Dnes skuteční profesionálové, kteří musejí ovládat nejmodernější techniku řízenou počítači, ale zrovna tak musí být fyzicky zdatní a psychicky odolní.

Vojáci, vykonáváte nejcennější službu, svou odvahou a statečností reprezentujete naši vlast. Když si to okolnosti vyžadují, jste ochotni riskovat svůj život za své kamarády v boji, za naše spojení, za naši republiku a za klidný život milionů civilistů v nejrůznějších částech světa. Je mi velkou ctí vaší krajské organizaci předat zástavu, která každému připomene, že hrdinové – vojáci jsou i v našem kraji.

Josef Bernard
hejtman Plzeňského kraje

Část projevu při příležitosti předání zástavy Sdružení válečných veteránů ČR – krajská organizace Plzeňského kraje.

Kotlíkové dotace pokračují i letos

I letos bude kraj přijímat žádosti o podporu v rámci kotlíkových dotací. Grantová výzva bude vyhlášena začátkem léta a příjem žádostí bude spuštěn v říjnu. Celkově je na výměnu

kotlů k dispozici 230 milionů korun. Podporována bude výměna stávajících zdrojů tepla na pevná paliva s ručním příkládáním, které by se od roku 2022 neměly již používat, za

tepelné čerpadlo, kotel pouze na biomasu nebo plynový kondenzační kotel. Podrobné informace včetně kontaktů jsou umístěny na portálu Plzeňského kraje.

Nová zbrojnice v Železné Rudě

V Železné Rudě vzniká nová hasičská zbrojnice. Ta stávající projde rozsáhlou rekonstrukcí a bude k ní přistavena ještě jedna zhruba stejně velká budova. V ní vznikne zázemí pro jednotku požární ochrany města Železná Ruda a pro společnou jednotku města a jednotku profesionálních hasičů Hasičského záchran-

ného sboru. Díky tomu se zkrátí čas nutný k dojezdu na místo zásahu.

Nová zbrojnice vyjde skoro na padesát čtyři milionů korun, z čehož skoro třiatřicet milionů jde z evropských peněz, pět a půl milionů pomůže Plzeňský kraj, zbytek hradí ministerstvo vnitra a město Železná Ruda.

Brdy budou bezpečnější

Tři aktivní traumabody na území bývalého vojenského újezdu Brdy byly koncem března uvedeny do provozu. Díky tomu je zajištěno poskytnutí pomoci v místech, kde je sla-

bý nebo žádný telefonní signál. V případě nouze je možné použít tlačítko umístěné na traumabodu a přivolat si tak pomoc. Projekt financoval Plzeňský kraj.

Aktivní traumabody jsou nově umístěny na některých stávajících záchraných bodech Integrovaného záchraného systému, který v Brdech funguje od roku 2014. Jedná se o Padrť, U louky Tři trubky a Křížovatka Nad Čuralem. Plzeňský kraj financoval pořízení, provoz i servis zařízení. Jde o rozšíření funkčnosti dosavadních tzv. „rescue pointů“, neboli bodů záchrany. Jde o strategicky umístěná místa v terénu označená informační tabulkou umístěnou na vertikálním nosiči. Tabulka udává číslo bodu, jeho název, GPS souřadnice a kontaktní údaje na složky IZS. Slouží k lepší orientaci v terénu hlavně v případě, kdy je potřeba pomoc složek IZS.

Lepší služby pro klienty

Mezi významné akce Plzeňského kraje patří v letošním roce rekonstrukce Domova sociálních služeb Liblín a Domu sociální péče Kralovice. „Co se týká Kralovic, chceme zvýšit kapacitu Domova ze stávajících 90 míst na 123 míst,“ uvádí Zdeněk Honz, náměstek hejtmána pro sociální oblast. „Současně chceme zlepšit podmínky pro ubytování klientů i zaměstnanců, což platí i o Liblíně.“

Náměstek hejtmána Zdeněk Honz nad studií na přístavbu a rekonstrukci DSP Kralovice od architekta Jaromíra Soukupa

Jaký postup plánuje Plzeňský kraj v případě Kralovic?

Tam je především nutné vycházet z toho, že se jedná o tři budovy. Nejstarší budova sloužila kdysi jako porodnice, později nemocnice, další dvě přístavby přibýly v průběhu let. Původní budovy je třeba zrekonstruovat a kvůli zvýšení kapacity k nim přidat další novostavbu.

Jak se zlepší komfort klientů?

Stávající klienti jsou ubytováni na pokojích v počtu až po pěti. My chceme vybudovat dvou i jednolůžkové pokoje, což považujeme za moderní standard v obdobných zařízeních.

V případě Liblína jde o podobný postup?

Tam je situace odlišná. Část klientů je ubytována v budově bývalého zámku, ale část v tzv. „finských domcích“, které už dožívají. Připravujeme studii, která bude řešit dvě alternativy. Budto se zámek bude vyu-

žívat dál a přibude novostavba. Nebo zámek opustíme a novostavba bude ve větším rozsahu a všichni klienti se přestěhují do ní. V každém případě v obou variantách také počítáme se zřízením jedno a dvouložkových pokojů. V Liblíně by zůstala zachována kapacita 150 klientů.

V jakém časovém horizontu jsou rekonstrukce plánovány?

V Kralovicích bychom mohli začít začátkem příštího roku. Do konce roku 2020 by měla být hotová soutěž na projekt a následující rok výběrové řízení na dodavatele a zahájení prací. Ten relativně rychlý postup je i zásluhou vedení města, které má o rekonstrukci velký zájem. Domov je totiž významným zaměstnavatelem občanů Kralovic. Ještě bych zdůraznil, že Plzeňský kraj se rozhodl tuto akci zainvestovat poté, co třikrát za sebou rekonstrukci odmítlo podpořit ministerstvo prá-

ce a sociálních věcí. My máme požádáno i tentokrát o dotaci ve výši 50 milionů, ale rozhodli jsme se rekonstrukci zaplatit i v případě, kdybychom znovu neuspěli. V loňském roce ušetřil dům sociální péče 50 milionů, letos by to mělo být stejné. Z krajského rozpočtu bychom uhradili druhou polovinu, protože předpokládané náklady jsou kolem 200 milionů. Co se týká Liblína, musíme počkat na zmiňovanou studii a teprve pak rozhodnout, co bude dál.

V sociální oblasti by se měla zlepšit i elektronická evidence žádostí o přijetí do sociálních zařízení. V čem spočívá?

Plzeňský kraj převzal do správy webový portál sociálních služeb v kraji. Portál řeší především žádosti o ubytování v sociálních zařízeních. Hlavním cílem je evidovat žádosti lidí, kteří si podávají přihlášky do několika zařízení a počítají s tím, lidově řečeno, že někde to vyjde. To je samozřejmě jejich právo, ale nám jde o to, abychom zmapovali skutečnou potřebu kapacit v pobytových službách. Podávání několika žádostí vytváří totiž pseudo větší poptávku, než je realita. Evidence je důležitá i proto, že byl významně zvýšen příspěvek na péči pro zdravotně postižené 3. a 4. stupně v domácnostech, a my předpokládáme, že nastane určitý odliv klientů z pobytových služeb do domácí péče. Plzeňský kraj je první krajskou samosprávou, která bude mít takovýto portál v provozu.

SPORTOVIŠTĚ BUDOU MODERNĚJŠÍ

Celkem 15 milionů korun rozdělil kraj v dotačním programu Podpora vybudování a modernizace sportovišť. Díky krajské podpoře tak bude moci například TJ Holoubkov zrekonstruovat záchranné sítě na fotbalovém hřišti, Sokol Damnov opraví kabiny a TJ Sokol Mladotice zmodernizuje střídačky. Rada schválila poskytnutí dotací 16 žadatelům v objemu 1,3 milionu korun, o dalších 48 žádostech za celkem 13,7 milionu rozhodlo zastupitelstvo.

KRAJ PODPOŘÍ DVA FILMY

Částkou 400 tisíc korun podpoří Plzeňský kraj výrobu dokumentárního filmu Mucha, který vzniká ve spolupráci s Nadací Alfonse Muchy a Muchovým synem Jiřím. Část natáčení se odehraje na zámku Zbiroh. Dalšími 400 tisíci kraj podpoří natáčení nového filmu Tomáše Vorla Cesta domů. Navazuje na úspěšné snímky Cesta z města a Cesta do lesa a opět se vrací do okolí Rabštejna nad Střelou.

26 MILIONŮ PRO PAMÁTKY

Zastupitelé rozhodli o rozdělení 26,5 milionu korun v rámci grantových programů zaměřených na památkovou péči. Peníze pomůžou například s obnovou oken na zámku v Čakovicích, s restaurováním dveří v kostele sv. Václava ve Švihově nebo s obnovou původních prosklených pavlačí a venkovních dřevěných prvků na domě GRANTL v Kašperských horách.

PRO DOMÁCI HOSPICE

I letos kraj podpoří domácí hospicové služby. Ty zahrnují jak paliativní péči o klienty, tak i psychosociální a duchovní podporu poskytovanou klientovi i celé rodině, včetně péče o zemřelého pacienta a podpory rodiny po úmrtí pacienta. Na tyto projekty má kraj k dispozici dva miliony korun a žádosti se přijímají od 20. do 26. dubna.

NOVÉ PŘESTUPNÍ UZLY

Kraj podpoří vybudování nových přestupních uzlů autobusové a železniční dopravy. Promění se nádraží a autobusová stanice v Nepomuku, v Přešticích, Blovicích a v Nýřanech. Modernizace pamatuje i na parkování automobilů nebo jízdních kol.

Víte, že...

...každý měsíc jede linkovými autobusy, které platí Plzeňský kraj, kolem 800 tisíc lidí? Kraj proto chystá jak modernizaci vozového parku, tak zbrusu nové linky.

Vavříny pro domažlické gymnázium

Nejrychlejší a zcela bezchybné odpovědi na všechny soutěžní otázky vynesly Janu Pittnerovi z Gymnázia J. Š. Baara v Domaž-

licích vítězství v krajském kole soutěže KVÍZ PLUS. Zároveň se tím nominoval do celostátního kola projektu Kraje pro bezpeč-

ný internet. Veškeré informace o projektu, e-learningové lekce i videospoty jsou na webových stránkách www.kpbi.cz.

Sýček obecný se vrací

Sýček obecný (*Athene noctua*) byl v České republice ještě před padesáti lety nejpočetnějším druhem našich sov zemědělské krajiny. V současnosti je jeho rozšíření pouze ostrůvkovité a nepřesahuje sto třicet párů. V Plzeňském kraji jich volně hnízdí nanejvýš půl tuctu. „Proto probíhá řada aktivit směřujících k jejich návratu. Jednou z nich je od roku 2017 projekt repatriace hnízdních párů sýčků na Klatovsku a v letošním roce přibyla i lokalita u Spáleného Poříčí. Spoluautorem projektu je ZO ČSOP Spálené Poříčí, partnerem je ZOO Plzeň, finančně projekt podporuje také Plzeňský kraj. Odborně se na projektu podílí i Česká společnost ornitologická,“ říká radní pro životní prostředí Radka Trylčová.

U Klatov byla pro hnízdění sýčků vybrána středověká kamenná tvrz, v níž vznikla vypouštěcí voliéra, v níž je pár dospělých sýčků. Kvůli bezpečnosti jeho i mláďat byly blízké nebezpečné komí-

ny a průduchy zabezpečeny a kamenné zdi tvrze zajištěny elektrickým ohradníkem proti predátorům. Do tvrze, na okolní objekty a na staré stromy bylo instalováno dvanáct hnízdních budek zajištěných proti vniknutí kun. Dění ve voliéře přenášely kamery do počítačů členů týmu.

Samice začala snášet vejce 2. května a počátkem června se vylíhlo pět mláďat. Ta byla spolu s rodiči koncem června označena VHF vysílači a celý objekt tvrze byl otevřen pro volný pohyb ptáků. Do začátku podzimu se všichni ptáci pohybovali v okolí tvrze, potom se mladí ptáci rozletli do okolí. Rodičovský pár se drží stále na tvrzi a v jejím okolí a podle houkání samce se nyní připravuje k toku a hnízdění.

Kraj podporuje malé zemědělce

Problematika malých zemědělců inspirovala vedení Plzeňského kraje k uspořádání konference Farmář jako součást venkova v Česku a Bavorsku. Sešli se na ní zástupci kraje, ministerstva zemědělství, Asociace soukromých zemědělců, Bavorského spolku farmářů a partnerského regionu Horní Falc.

Přítomní se dozvěděli například o podpoře zemědělců v Bavorsku nebo o evropské politice zemědělství v kontextu situace v ČR. Stranou nezůstala ani ekonomická situace zemědělců u nás nebo možnosti přeshraniční spolupráce, projekty pro veřejnost, které přibližují práci zemědělců

nebo dotace, administrativní zátěž v zemědělském podnikání či znevýhodňování rodinných farem.

Plzeňský kraj podporuje dotačními tituly malé farmy, včelaře, kteří také produkují regionální výrobky, pravidelně už řadu let spolupřadá soutěž regionálních potravin.

Jedním z nových kroků směřujících k podpoře regionálních zemědělců je historicky prvním dotačním titulem určeným právě malým zemědělcům. Jeho posláním je investiční podpora zemědělské prvovýroby v Plzeňském kraji a kraj na něj vyčlenil dva miliony korun.

Jaro ve Venkovském domě

Venkovský dům Plzeňského kraje v areálu DEPO2015 nabízí produkty regionálních řemeslníků, prezentaci zajímavých kulturních akcí, ale i bohatou nabídku tipů na výlety. Představuje se tu i Amálčina mydlárna z Kokašic u Konstantinových Lázní a Sklenice zdraví.

Foto: Robert Tichý

AMÁLČINA MYDLÁRNA

Amálčina mydlárna náleží ke Dvoru Krasíkov u Kokašic blízko Konstantinových Lázní. Mydlárna se nachází v budově bývalého špejcharu. V roce 2011 ji založila dcera majitele celého areálu Libuše Sittová. Jejím záměrem bylo oživit původní zemědělskou usedlost o dobový obchůdek s nezaměnitelnou atmosférou.

Její mýdla vznikají na bázi rostlinného základu a bez po-

užití syntetických barviv a konzervantů. Jako konzervant je používán výhradně extrakt z grapefruitových jader, pro vonnou vlastnost mýdla jsou do některých druhů mýdel přidávány esenciální oleje, tedy koncentrované výtažky z bylin a květů. Sortiment mydlárny zahrnuje i další výrobky vznikající přímo ve Dvoře Krasíkov - bylinné čaje a sirupy, balené sušenky a zelňáky, sušené houby nebo šumivky do koupele.

SKLENICE ZDRAVÍ

Sklenice zdraví je malá rodinná společnost vyrábějící bylinné a ovocné sirupy a marmelády. Značku založila Daniela Okrouhlá, jejímž hlavním motivem byla výroba zdravé verze běžných potravin.

K zájmu o bylinky ji přivedla její babička a svůj první bezový sirup vyrobila již v deseti letech. Intenzivně se bylinným produktům začala věnovat před dvanácti lety, kdy

bylinky pomohly jejímu synovi na ekzém.

Bylinky i ovoce trhá ručně a za slunného počasí, kdy mají maximum éterických látek. Hodně z nich pochází ze zahrady Chotěšovského kláštera, ale i z její vlastní zahrádky či od lokálních farmářů. Zaměřuje se hlavně na produkty z rakytníku, aronie a muchovníku. Ve Venkovském domě si můžete vybrat z desítky pečených čajů, marmelád a sirupů.

Řada škol je díky EU modernější

Modernější vybavení i prostory řady škol v jižních a západních Čechách – to je jeden z mnoha přínosů Regionálního operačního programu (ROP) Jihozápad. Dotace z Evropské unie napomohly například Střední škole Kralovice k modernizaci odborného výcviku svých studentů.

Více než tři miliony z Evropské unie pomohly škole nakoupit nové stroje a zařízení: soustruh, strojní nůžky na plech, elektromechanický dvousloupový zvedák, svářečku na hliník, renovátor plastových částí,

zvedací rampu, plničku klimatizací, dílenské vozíky, analyzátor na emise, přístroj na diagnostiku osobních vozidel a výukové panely včetně počítačového vybavení pro praktické činnosti žáků. Obměna zařízení a dovy-

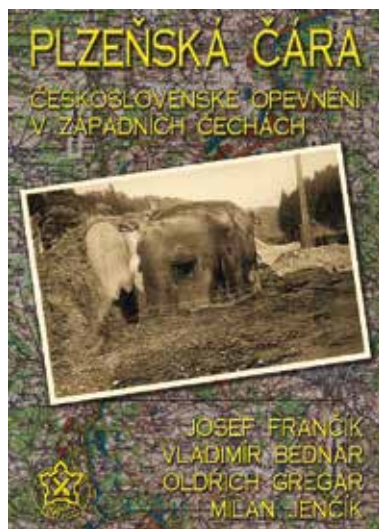
bavení pracovišť odborného výcviku byla nezbytnou podmínkou pro zajištění kvalitní výuky. „Mají-li být absolventi těchto oborů úspěšní na trhu práce, musejí mít zajištěnou kvalitní teoretickou i praktickou výuku.

Nové vybavení také zatraktivnilo školu u uchazečů o vzdělání v oboru,“ dodává předseda Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad a náměstek hejtmana Plzeňského kraje Ivo Grüner.

Knižní tip: Plzeňská čára

Na knižních pultech se objevuje v současné době druhé opravené a doplněné vydání knihy o lehkém opevnění v západních Čechách „Plzeňská čára“. Autoři vycházejí z dokumentů uložených jak v obecních, tak zejména vojenských archivech, i ze vzpomínek pamětníků. V textu jsou popsány jednotlivé významné části opevnění, průběh stavebních prací, zajišťování státní hranice a události období od 30. září 1938 do 15. března 1939. Knihu dotoval Plzeňský kraj částkou 100 000 korun.

Když hranice nebyla hranicí

V květnu si můžete na panelech před krajským úřadem a ve Studijní a vědecké knihovně prohlédnout výstavu věnovanou akci StB Kámen. Při-

pravila ji Václava Jandečková, autorka knihy Falešné hranice: Akce Kámen. Oběti a strůjci nejutajovanějších zločinů StB 1948–1951.

VÝSTAVA OBRAZŮ OLDIES 850 & SPIRITUAL KVINTET

NEČTINY 14.5. KAPLE SV. ANNY
KONCERT 17:00 VERNISÁŽ 18:00
VÝSTAVA POTRVÁ DO 27.6.

Tipy na akce

21

21. dubna, Dvůr Krasíkov
Oslavy jara
 Vítání jara s programem.

21. dubna, Hlince
Michal Šindelář Band
 Koncert se vzpomínkou na Jiřího „Dědka“ Šindeláře.

21. dubna, Rabštejn
Akce Rabštejn
 Tradiční pochod na Rabštejn s folklorním souborem Úsměv Horní Bříza.

27

27. dubna, Chotěšov
Běh Chotěšovem
 Trasy pro děti od 50 do 800 m a pro dospělé cross na 5,65 km.

28

28. dubna, DEPO2015, Plzeň
Venkovské EXPO
 Ukázky výroby řemeslných produktů, herní prvky pro děti z přírodních materiálů.

4

4. května, Klatovy
Toulky Amerikou
 Představení nové knihy Karla Sedláčka.

9

9. května, Kralovice
4TET
 Koncert uskupení kolem Jiřího Korna.

11

11. května, Liblín
Uvítací splutí Berounky
 Vodáci otevírají sezonu na Berounce.

18

18. května, Plzeň
AIMTEC Open Race
 Jedenáctý cyklomaraton Plzeň–Radeč–Plzeň.
www.aimtecoopenrace.cz
www.facebook.com/AimtecOpenRace/

18. května, Plzeň
Běh pro Paměť národa
 Běh lesy kolem Šídlováku a Kameňáku na 5 a 10 km, rodinný běh na 1 km a nevážná štafeta Běh živlů na 5x 1 km.
www.behpropametnaroda.cz/plzen

25

25. května, Plzeň
DAS FEST
 Česko-německá sousedská slavnost.

30 let
od listopadu
1989

Třicet let od sametu

Kraj připomene třicet let od události v listopadu 1989 skutečně velkolepě.

**VŠEOBECNÁ
MOBILIZACE
OBČANSKÉ
SPOLEČNOSTI**

V listopadu uplyne třicet let od událostí, které vedly k pádu totality v Československu i celém komunistickém bloku. Plzeňský kraj k této příležitosti připravil bohatý program oslav, v němž nezapomíná ani na pád železné opony, která náš kraj po desetiletí ohraničovala na jeho západní straně.

V rámci hlavní programové linie Pocta Sametové revoluci je připraveno hned několik výstav. Výstava Václavy Janděčkové s názvem Falešné hranice: Akce Kámen připomene nechvalně známou akci StB. Výstava ve Studijní a vědecké knihovně Hledat krásná slova je lepší než zabít a vraždit se ohlédne za fenoménem samizdatu, exilu a cenzury. Západočeské muzeum připravuje výstavu s podtitulem Na podzim padá listí a komunisti a Divadlo J. K. Tyla ozdobí výstava dobových fotografií 17. listopad 1989

oči divadelníků. Na náměstí Republiky v Plzni bude po celý listopad instalována velká výstava příběhů pamětníků Nezapomeňme!, kterou společně připravuje Plzeňský kraj, město Plzeň a Paměť národa.

Kromě výstav nabídnou oslavy třeba koncert rockových kapel na náměstí Republiky v Plzni, scénické čtení Vaňkovky, symfonický koncert Symfonie č. 9 d moll „Chorální“ s Ódou na radost nebo vzpomínkové happeningy.

Školy se k oslavám připojí díky Příběhům našich sousedů, tedy projektu Paměti národa, kdy samy děti vyhledávají ve svém okolí zajímavé pamětníky dějinných událostí. Natáčejí jejich vzpomínky a svoji práci nakonec prezentují v rámci slavnostního programu.

Druhá linie oslav připomene pád železné opony. Do ní kraj připravil nostalgickou

jízdu vlakem na hranice, do legendární stanice Železná Ruda – Bayerisch Eisenstein. Připomene i přestřižení železné opony v Nových Dmcích a pozve po stopách železné opony a zaniklých obcí v hraničním pásmu Železná – Pleš. Na několika místech se také zastaví výstava příběhů pamětníků, do jejichž životů železná opona nějakým způsobem zasáhla.

Třetí linie oslav třiceti let svobody je tvořena doprovodným programem v regionálních muzeích a na dalších místech. Muzeum Chodska v Domažlicích připravuje cyklus přednášek, Muzeum Českého lesa v Tachově otevře virtuální expozici, Mariánská Týnice se pak ohlédne za svými proměnami za uplynulých třicet let.

Kompletní program oslav najdete v brožůře, kterou k této příležitosti Plzeňský kraj vydal.

Toulejte se Zlatou stezkou

Pěší turistika zažívá v posledních letech nebývalý boom, vyhledávané jsou zejména přírodně hodnotné lokality s krásnou krajinnou scénérií. A právě takové poptávce vychází Zlatá stezka vstříc. Vytváří českou paralelu ke stejnojmenné německé síti Goldsteig, která je nejdelší trasou v Německu. V rámci společného přeshraničního projektu se obě trasy propojují a spojují se do největšího systému pěších tras ve střední Evropě. Jejich společným jmenovatelem je fascinující příroda Zelené střechy Evropy. Tento největší, souvislý, hustě zalesněný komplex ve střední Evropě táhnoucí se v hornaté krajině v linii bývalé železné opony představuje čtyři rozsáhlé celky: Český les, Hornofalcký les, Šumavu a Bavorský les a zahrnuje dva národní parky a šest přírodních parků včetně četných historických a kulturních památek.

Společným námětem se staly historické zemské, obchodní a poutní stezky od pradávna procházející neprostupným šumavským pralesem a spojující jádro českých zemí s okolními státy. Vedle historické Zlaté stezky můžeme jmenovat například Stezku sv. Vintíře, Svatojakubskou cestu, Zlatou cestu, Solnou stezku a další.

Nástupní místa byla vybrána s ohledem na požadavky na zá-

kladní turistickou vybavenost, dobrou dopravní dostupnost, ubytovací a stravovací kapacity. Opomenuta nebyla ani základní turistická infrastruktura, trasa je vybavena mobiliářem a informačními tabulemi představu-

jícími Zlatou stezku a zajímavosti v okolí. Samozřejmostí je soubor turistických map a etapový průvodce Zlatá stezka. Pro více informací a zábavy je nacystán web www.zlatoustezkou.cz a facebookové stránky.

Nový turistický seriál na facebooku

Jaro je tu a s ním i nový turistický seriál na facebookovém profilu Plzeňského kraje. Každý měsíc prostřednictvím videí, historických a surrealistických fotografií pozve na nejrůznější tajemná místa, hrady, zámky, rozhledny a poutavé lokality v Plzeňském kraji.

Kam vyrazit na první výlet? Vstupte do turistického časoprostoru <https://www.facebook.com/turisturaj/>, kde se otevírají dveře inspiraci. Rozhlédněte se v sakrálních památkách, městech i v přírodě pomocí 360° vizualizací a hádejte, kde jste. Čeká vás tu ukázka přírody v Chráněné krajinné oblasti v Brdech nebo u Černého jezera z roku 1909 zachycující jarní posezení před bývalou tamější restaurací. Máte-li rádi pohled na svět shůry, můžete své kroky směřovat na rozhlednu Koráb, na Špičák, Čerchov či na Havran. Chcete po aktivně stráveném dni zajít na dobré pivo? Co třeba do magických prostor pivovaru Plzeňského Prazdroje nebo do pivních lázní v Purkmistru nebo Chodovaru v Chodové Plané?

Virtuální prohlídky z celého plzeňského regionu a další tipy, kam vyrazit máme pro vás i na webovém portálu www.turisturaj.cz.

Přednáška o průmyslu lži a propagandě

Novinářka a fotografka Alexandra Alvarová je autorkou knihy „Průmysl lži: propaganda, konspirace a dezinformační válka“ a expertkou na politický marketing a propagandu. Při přednáš-

ce Průmysl lži aneb Válka o mozek pana Nováka se přesuneme do světa, o němž se dosud málo mluví, protože se nachází za kulisami mocenských her. Nahlédneme do kybernetic-

kých, psychologických a marketingových metod určených k manipulaci s našimi emocemi a rozhodováním. Přednáška se koná 29. dubna v jednacím sále zastupitelstva KÚPK.

ZÁJEM O STEP ROSTE

Kamila Borovská začínala jako herečka v muzikálovém souboru Divadla J. K. Tyla v Plzni. Po jedenácti sezónách z angažmá odešla a začala se věnovat naplno stepu. V roce 2010 založila Step by step studio. Studio pořádá řadu stepařských kurzů, vystoupení a také známý Plzeňský festival stepu. Členové Studia se zúčastňují úspěšně Mistrovství ČR, ME a MS.

Jak ses ke stepu dostala?

Bylo to v době mého angažmá v souboru muzikálu DJKT. Tonda Procházka (známý plzeňský autor, herec a režisér, pozn. red.), mě obsadil do muzikálu Kiss Me Kate, kde jsem měla možnost mluvit, zpívat a právě i stepovat. Vše by šlo, jen se stepem jsem ještě neměla žádnou praxi. Tak jsem se kvůli jedné roličce začala učit stepovat a úplně jsem stepu propadla. V Plzni žádná výuka neexistovala, tak jsem začala dojíždět na lekce stepu do Prahy ke Zdeňkovi Pileckému a do

Varšavy k Jiřině Nowakowské. Oba dva jsou stepaři a mají svá studia. Ti mě tenkrát přemlouvali, ať v Plzni založím svoje studio a začnu step vyučovat. Ale mně se do toho moc nechtělo.

Proč?

Přece proto, že jsem chtěla být ta „héérečka...“ Ale nakonec jsem neodolala. A tak vzniklo Step by step studio. Začátek nebyl jednoduchý. Členy byli moji tři synové plus jejich kamarádi a moji známí. Mezi zkouškou v divadle a večerním představením jsem učila. Pamatuji se, že jsem v té době

doplácela na nájem, protože při tak malém počtu stepařů nešlo finančně vyjít. V začátcích jsem měla šestnáct členů. Po prvním roce už jich bylo padesát a po druhém už přes stovku. Opustila jsem divadlo a začala jsem se plně věnovat stepu.

V jakém věku je nejvíce zájemců o step?

Do výuky ke mně chodí stepaři všech věkových kategorií. Od čtyřletých dětí po téměř sedmdesátíky. Vyučuji každý všední den, občas dokonce i o víkendech, kdy chodí na hodiny například ti, kteří nemůžou docházet na pravidelné lekce. Třeba učitelky ze ZUŠ nebo paní, která dojíždí z Prahy. Ta tvrdí, že se jí v Praze žádný stepařský kurz nezamlouvá. Na to jsem pyšná!

A co soutěže? Jste v nich úspěšní?

Dá se říci, že dnes už ano. Ovšem když jsme v roce 2013 poprvé vyrazili na mistrovství republiky, skončili jsme mezi posledními. V podstatě jsme tam jeli za poznáním, protože u nás neexistují okresní nebo krajská kola s postupem, soutěží se rovnou na celostátní úrovni. Ale už o rok později se stejná skupina dětí nominovala na mistrovství Evropy. Postup-

ně jsme začali vozit i medaile. Je to dané tím, že se rok od roku postupně zdokonalujeme a zlepšujeme jak v technice, tak v uměleckém provedení jednotlivých choreografií.

Jak je na tom Step by step studio v porovnání s konkurencí?

Konkurence je veliká. Největší a nejsilnější studia jsou v Brně a v Praze, kde stepařská studia působí už řadu let a jsou úspěšná i na mistrovstvích světa a Evropy. Například v Praze působí studio Andrea už třicet let. V minulém roce nejvíce medailů na MS získalo brněnské studio R+P Bartůňci. Ale nemyslím si, že soutěžení ve stepu je to nejdůležitější a podstatné.

Co je tedy pro tebe důležité?

Stepovat s chutí, s nadšením a touhou naučit se něco nového. A jelikož je převážně výuka kolektivní, tak je zapotřebí vytvářet příjemné prostředí, aby se stepaři rádi setkávali. Samozřejmě je také důležité ukázat, co umíme. Nejenom pro diváky, ale i pro stepaře samotné. Mnozí, převážně dospělí, totiž musí zabojovat se svým vnitřním napětím a mnohdy i trémou. Účinkujeme na spoustě akcí, sami pak pořádáme pravidelně každý rok vystoupení našeho studia v Divadle Alfa. Letos byl o představení takový zájem, že jsme ho museli pořádat dokonce třikrát.

Motivuješ kromě výuky, vystupování a soutěží zájemce o step i jinak?

Velký úspěch mají třeba soustředění, na která jezdíme každý rok o prázdninách. Jezdí na ně většina stepařů. Všichni tak mají možnost se více poznat. Přes rok jsou rozděleni do skupin – podle schopností, věku nebo soutěžních formací. Tady se pak můžou seznámit i ti, kteří se třeba za celou sezónu ani nepotkali. Na minulém soustředění se takhle spolu seznámily a skamarádily dvě paní, pro

kteří právě připravují stepařské duo, protože moc chtěly stepovat spolu. Taky zde začínáme tvořit nové choreografie do další sezóny. Letos pojedeme poprvé na Špičák, kde budeme stepovat v prostorách budovy ve venkovní otevřené garáži a krytém stanu s taneční plochou. Byl to vždycky můj sen vyučovat v létě venku na čerstvém vzduchu. A tady to bude přímo v lese.

Řekla bys, že zájem o step roste?

Ano, rok od roku je stále vyšší, nejenom v našem studiu, ale i v jiných studiích po republice. Mistrovství republiky ve stepu bylo dřív otázkou půl dne. Dnes začíná v osm ráno a končí o půlnoci. Brzy z toho bude možná i dvoudenní soutěž.

Dívá jsem se na týdenní rozpis, ze kterého vyplývá, že denně musíš absolvovat šest hodin intenzivního tréninku. Dá se to vůbec zvládnout?

Popravdě řečeno, už před rokem jsem si říkala, že bych měla trochu ubrat. Ale nešlo to. V letošním roce jsem vyzkoušela své syny – šestnáctiletá dvojčata Matěje a Tondy. Osvědčili se a učí už pár hodin týdně s dětmi a juniory. Mám radost, že se jim to zalíbilo, ne-

tušila jsem, že v jejich věku budou mít o učení vůbec zájem.

V jakých věkových kategoriích je nejvíce zájemců o step?

Nejvíce je v kategorii dětí a juniorů 8–16 let. Ale nemalé obsazení je i ve věku tzv. Adults II. To jsou stepaři 30 let a více. S těmi vytvářím spoustu skupin a formací a máme úspěchy i na soutěžích. S formací Like You jsme vybojovali v minulém roce na ME první místo a na MS krásné páté místo.

Je těžké naučit se stepovat?

Předpokládám, že člověk musí mít aspoň nějaké základní rytmické citění.

Rytmus je základ, ale ten má v sobě skoro každý. Pak záleží na talentu, který mu byl dán do vínku. Ale hlavní je píle, poctivost a neustálý trénink. Zajímavé je, že když se někdo na step přihlásí, tak už jen málokdy odchází. Někteří opakují kurz začátečnicků i třikrát, aby si byli jistí, že techniku začínají ovládat. Vždyť je jedno, kdy dosáhnou svého cíle. Důležité je nevzdávat to. Každý máme jiné dispozice, ale místo si většinou najdou všichni. Taky máme v kurzech rodiny, kde si chodí společně zastupovat například maminka s dcerou, sourozenci či man-

želé. Prostě proto, že je to baví, nemají žádné soutěžní ambice.

V květnu tě čeká další ročník Plzeňského festivalu stepu. Připravuješ nějakou novinku?

Největší novinkou bude asi Flash mob na náměstí Republiky v Plzni. Mělo by se nás sejít až sto stepařů. Všichni budeme tančovat na stejnou skladbu. Další novinkou je náš španělský host Ruben Sanchez. Bude tady poprvé a povede i workshopy pro stepaře. Jsem ráda, protože má jiný styl stepu, než jsme viděli na festivalech doposud. Možná budeme mít ještě jednoho hosta z Brazílie. Ale to není úplně jisté, tak jméno raději nebudu prozrazovat. Každopádně všechny zvou na letošní Plzeňský festival stepu, který bude mít hlavní program v sobotu 18. května. Budeme stepovat přes den na venkovním jevišti U Branky a večer v Měšťanské besedě na Galavečeru stepu. A pokud by si chtěl někdo step zkusit, tak má možnost v tento den jít do našeho stepařského studia v DEPO2015, kde mu půjčíme stepařské boty a zdarma si vyzkouší první lekci či krůčky stepu.

**Rozhovor připravil
Miroslav Anton**

Gymnazistkou roku 2019 se stala Jitka Mertlová

V budově krajského úřadu se sešlo 28 nejúspěšnějších žáků z dvanácti gymnázií zřizovaných Plzeňským krajem, Církevního gymnázia Plzeň a Gymnázia Františka Křižíka, aby poměřili své znalosti ve vědomostním kvízu. Ve čtvrtém ročníku této soutěže na ně čekalo 120 otázek z oblasti přírodních a společenských věd i všeobecného přehledu,

kteří pro ně připravil tým Krajského centra vzdělávání a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Trojice finalistů se utkala v závěrečném rozstřelu, ve kterém byla nejlepší Jitka Mertlová z Gymnázia J. Vrchlického Klatovy. Pět nejúspěšnějších řešitelů kvízu obdrželo poukázky v hodnotě 10 000 až 3 000 korun na nákup libovolné elektroniky.

Nejúspěšnější řešitelé kvízu Gymnazista roku 2019

1. místo (poukázka 10 tis. Kč): Jitka Mertlová

(Gymnázium J. Vrchlického, Klatovy)

2. místo (poukázka 8 tis. Kč): Matěj Brzica

(Gymnázium, Stříbro)

3. místo (poukázka 6 tis. Kč): Josef Hladil

(Gymnázium, Plzeň, Mikulášské nám.)

4. místo (poukázka 3 tis. Kč): Václav Pašek

(Gymnázium a SOŠ, Plasy)

5. místo (poukázka 3 tis. Kč): Eliška Pirnosová

(Gymnázium, Plzeň, Mikulášské nám.)

Sportovní talent

V této rubrice představujeme talentované jedince, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Markéta Paulusová (20 let) je členkou oddílu JUDOCLUB Plzeň. Studentka závěrečného ročníku Sportovního gymnázia Plzeň, kde má s pochopením školy individuální studijní program, se připravuje vedle náročného sportovního programu i na maturitu.

Úspěchy v roce 2018:

- 1. místo na Evropském poháru juniorů v Portugalsku a Španělsku
- Juniorská mistryně ČR
- 2. místo na MČR v kategorii žen
- Reprezentantka ČR
- Účast na Juniorském MS na Bahamách

Markéta Paulusová patří mezi sportovce, které podpořil Plzeňský kraj prostřednictvím Akademie individuálních sportů PK pečující o talentované jedince reprezentující náš kraj na mezinárodní úrovni

Kulatý stůl řešil otázky zemědělského školství

Setkání ředitelů středních škol, ve kterých se vyučují zemědělské obory, se uskutečnilo v březnu v Plasích. Tématem setkání byla odborná diskuse o otázkách zemědělského školství, řešení společných problémů, zájmů a potřeb středních škol. Diskutovala se otázka povinné maturitní zkoušky z matematiky a pro-

běhla i praktická ukázka jak učit matematiku s využitím mobilních telefonů při výuce. Ředitelka Gymnázia a Střední odborné škola Markéta Lorenzová provedla všechny zúčastněné školou a vyjádřila přání, aby se tímto prvním setkáním založila tradice kulatých stolů k otázkám zemědělského školství v Plzeňském kraji.

Zdravotnické školy v Plzeňském kraji podporují větší zájem o zdravotnická povolání

Projekt s názvem „Studuj srdcem“ zahájily střední zdravotnické školy v Plzni, Klatovech a Domažlicích. Jeho cílem je zvýšit zájem o studium na středních zdravotnických školách a zlepšit stav zdravotnického personálu ve zdravotnických zařízeních.

Plzeň

V plzeňské Střední zdravotnické škole byla již v předcházejících letech vybudována čtyři edukační centra, která byla zřízena z projektu ROP NUTS II Jihozápad: Edukační centrum Zdravé zuby, Edukační centrum senioři, Nutriční edukační centrum a Edukační centrum první pomoci. V současné době se z prostředků školy buduje společenská místnost, která má sloužit pro neformální setkávání s dětmi a žáky ZŠ. Využití má též pro žáky a studenty školy, pro sociální partnery a pro seniory. Škola nabízí žákovským kolektivům základních škol návštěvu těchto center s prak-

tickými ukázkami činnosti zdravotnických pracovníků a besedami na odborná témata.

Domažlice

Aktivity k zvýšení zájmu o práci ve zdravotnictví vyvíjí také Střední zdravotnická škola v Domažlicích. Zde probíhá program v odborných učebnách pod vedením učitelek za asistence žáků z 3. a 4. ročníku oboru zdravotnický asistent. Cílem je podat základní infor-

mace o stavech, při kterých dochází k ohrožení zdraví dítěte, a jednoduchou radu, jak těmto stavům předcházet. Program má název „První pomoc a péče o dítě v kojeneckém věku pro žáky 9. tříd ZŠ“. Druhý velmi zajímavý program se jmenuje „Na den sestřičkou“ a jeho cílem je seznámit žáky s rozmanitostí práce praktické sestry ve zdravotnickém a sociálním zařízení a edukace v tématech jako je zdravá výživa, prevence přeno-

su pohlavních chorob či antikoncepce.

Klatovy

Střední zdravotnická škola v Klatovech se zaměřila na projektový „Týden zdraví na SZŠ Klatovy“, který je určen pro děti z MŠ a žáky z okolních ZŠ. Témata budou z oblasti první pomoci, dále přednášky a besedy na témata kouření, drogy, výživa a poruchy příjmu potravy. Ve škole se připravuje taktéž Zdravotnický kroužek pro žáky základních škol v Klatovech a okolí. Cílem kroužku bude naučit žáky základům poskytování první pomoci, zásadám zdravé výživy, či je seznámit se základy práce sestřičky. Zájem o pracovníky ve zdravotnictví je veliký – většina zdravotnických zařízení v Plzeňském kraji trpí nedostatkem zdravotnického personálu. Zdravotnické školy nabízejí všem základním školám účast v těchto projektech, které jistě podpoří zájem o zdravotnická povolání.

Úspěšní siláci z Vejprnic pojedou na MS

V Ostravě-Vítkovicích se uskutečnilo Mistrovství ČR v benčpresu dorostu, juniorů a masters. Za oddíl Horník powerlifting klub Vejprnice soutěžili dva závodníci. V kategorii dorost do 66 kg zvítězil David Horník výkonem 92,5 kg. Zároveň byl ve 14 letech i nejmladším účastníkem soutěže (kategorie dorost je 14–18 let). Dalším vítězným závodníkem byl v kategorii Masters 4 nad

70 let věku a váhové kategorie do 93 kg Jiří Horník, jehož výkon 150 kg je zároveň i českým rekordem. Oba závodníci získali titul Mistra ČR a připravují se na mistrovství světa, které se uskuteční v květnu v Japonsku. Současně patří mezi třináct sportovců, které Plzeňský kraj podpořil prostřednictvím grantu, určeného pro reprezentanty na MS/ME v roce 2019.

Plzeňský kraj pomohl Diakonii

Plzeňský kraj ubytoval dočasně v Centru sociálních služeb Stod třináct klientů z Domova Radost, který provozuje Diakonie Západ v Merklíně u Přeštic. Merklínské zařízení slouží lidem s poruchou autistického spektra a mentálním postižením. Klienti museli být přechodně přestěhováni kvůli rekonstrukci Domova. Díky ní se ale po návratu dočkají nově

opravených a vybavených pokojů a veškerého zázemí. Pro Diakonii Západ, která sociální služby v Domově Radost poskytuje více než 20 let, se jedná o zatím nejnáročnější akci. Stavební úpravy centrální budovy domova začaly minulý měsíc. Celá akce přijde na 9,9 milionu korun. Diakonie má k dispozici zhruba o 1,5 milionu korun méně, proto bude

muset tuto částku získat od různých sponzorů.

„Postupně dosloužily elektrokotle, koupelny a toalety jsou ve špatném stavu. Výměnu potřebují okna, budovu je třeba zateplit, abychom snížili náklady na vytápění,“ konstatovala Lucie Petříčková, ředitelka střediska Západní Čechy Diakonie ČCE. Domov Radost pro osoby s postiže-

ním v Merklíně má v současné době kapacitu 30 uživatelů. Zároveň jsou v budovách domova vyčleněny pokoje pro odlehčovací službu Pírko. Tuto službu využívají lidé, kteří se dlouhodobě starají o svého blízkého s postižením a potřebují na přechodnou dobu, například kvůli svému pobytu v nemocnici, najít pro svého blízkého ubytování a péči.

Akci Světový den ledvin navštívilo 172 lidí

Mezinárodní federace pro onemocnění ledvin a Mezinárodní nefrologická společnost každoročně vyhláší Světový den

ledvin vždy na druhý březnový čtvrtek. Letos akce připadla na 14. března a opět se k ní připojila i dialyzační jednotka

Klatovské nemocnice. „Během dopoledne navštívilo přednáškový sál Klatovské nemocnice celkem 172 lidí, přičemž u 27 lidí

bylo zjištěno střední riziko onemocnění a u 24 dokonce vysoké riziko onemocnění. Z těchto jsme 14 lidí ihned už přímo objednali do nefrologické ambulance k podrobnému vyšetření,“ říká koordinátorka akce a vrchní sestra dialyzační jednotky Pavla Pohlreichová. Riziko onemocnění ledvin se zvyšuje především v přítomnosti vysokého krevního tlaku, cukrovky, při nadváze, ale také po padesátém roce života. „Je vyšší u kuřáků a osob s nadváhou. Zvláště rizikovou skupinu tvoří lidé, v jejichž rodině se onemocnění ledvin již vyskytlo,“ vysvětluje vedoucí lékařka dialyzační jednotky Adéla Hrnčířiková. Dobrou zprávou je, že onemocnění ledvin lze při včasné zjištění často zpomalit nebo zastavit. Kdo letošní vyšetření z jakýchkoli důvodů nestihl a měl by zájem o zjištění rizik onemocnění ledvin, může se obrátit na svého praktického lékaře a následně se objednat na vyšetření v nefrologické ambulanci Klatovské nemocnice.

Výtěžek z charitativní akce potěšil dětské pacienty

Dvě dámy – Michaela Nídelová a Dana Jágrová – opět přispěly dětskému oddělení Rokycanské nemocnice.

Díky tradičnímu bazárku a charitativnímu koncertu se mohlo pořídit nové vyšetřovací lůžko a optotyp pro vyšetření zraku pro malé i odrostlejší děti. Během tří let spolupráce se podařilo získat už 200 tisíc korun. „Bylo nakoupeno povlečení, opraveny podlahy a vylepšeno prostředí několika pokojů,“ uvedla primářka Jaroslava Paduchová.

**Nemocnice
Plzeňského
kraje**

Domažlice | Horažďovice
Klatovy | Rokycany
Stod | Svatá Anna

Nemocnice Plzeňského kraje hledají **zájemce o pozici**

VŠEOBECNÁ SESTRA

pro lůžková oddělení, internu, chirurgii

NABÍZÍME

- rodinné prostředí a menší pracovní kolektivy
- profesní růst a možnost dalšího odborného vzdělávání
- náborové příspěvky
- příplatky nad rámec ZP
- výkonové a další odměny
- příspěvky na penzijní připojištění
- slevy v našich lékárnách
- dotované stravování
- kulturní a sportovní akce

KONTAKT

katerina.tobiasova@nemocnicepk.cz
www.nemocnicepk.cz

Světlana BUDKOVÁ
(ČSSD)
zastupitelka Plzeňského kraje

Pavel ČÍŽEK
(STAROSTOVÉ A PATRIOTI)
náměstek hejtmána pro oblast dopravy
Plzeňského kraje

Richard PIKNER
(TOP 09)
zastupitel Plzeňského kraje

František TRHLÍK
(KSCM)
zastupitel Plzeňského kraje

Tématem dubnového Hyde Parku byla kultura. Kulturní život ve velkých městech i malých obcích, podpora ze strany kraje i místních firem a došlo i na možnosti informování a prezentace kulturních akcí.

Kulturní nabídka v Plzeňském kraji je pestrá: akce ve velkých městech i malých obcích, koncerty, divadlo, film, výtvarné umění. Jsou ale přes to podle vás na mapě kraje bílá místa, kde je kulturní nabídka malá nebo vůbec žádná?

VILÍMEC: Kultura je vždy propojena se životním stylem. Ve velkých městech funguje řada institucí: divadla, muzea a podobně. Naproti tomu v malých obcích je kultura spjatá se spolkovým životem. Množství těchto aktivit stále narůstá. A dávno už nejde jen o aktivity kolem sborů dobrovolných hasičů, jako tomu bylo před patnácti, dvaceti lety. Roste počet ochotnických divadel. Plzeňský kraj se nově snaží v rámci grantů podporovat i spolkovou činnost, což až dosud chybělo a region tyto aktivity potřebuje. Vždy za tím ale musí stát osobnost, která to všechno rozpojuje.

TRHLÍK: Města a obce by to pak všechno měly koordinovat např. „Jednotnými plány kulturně výchovných akcí“..., aby se akce nepřekrývaly, a podporovat mikrogranty. Problém může nastat v případě, kdy se někdo s někým nepohodne

a akce organizovat přestane. To pak může v takové obci nastat období, kdy je tu mrtvo. Nikdy to ale není napořád. Kde to žije, tam je život kvalitní.

ČÍŽEK: Zkousím si takové případné bílé místo představit. Objeví se tam člověk, který si řekne: já tu chci nějakou kulturu zorganizovat. Měli bychom mu říct, kam se v takovém případě má obrátit. V první řadě na obec. Každá obec by měla mít nějaký systém podpory kultury. Kultura si na sebe nevydělá. Každá z pěti set obcí v našem kraji by měla mít granty na kulturu. Jestli je nemá, je tu něco špatně. Pokud bude mít organizátor svůj nápad s dostatečným předstihem, měl by se také podívat na systém dotací Plzeňského kraje, kde může žádat i o malé částky.

Je nějaký vztah mezi kulturní nabídkou v obci či městě a zájmem lidí tady žít?

PIKNER: Rozhodování o tom, kde bude rodina žít, je individuální. Pro někoho je kultura prioritou, a proto bude směřovat pravděpodobně spíše do sídel, kde kulturní život je. Jiným lidem přináší uspokojení krajina, a tak možná kulturu oželí. Mluvíme-li ale o ohrožených ob-

cích, jsou to určitě ty nejmenší, kde třeba ani není samostatný obecní úřad a obyvatel tu ubývá, žijí tu jen starší lidé a chybí rodiny s dětmi, které mají přirozeně potřebu nějakého vyžití.

Mluvíme o podpoře obcí a kraje. Jaká je tu role mikroregionů a místních akčních skupin? Mohou i ony s kulturní nabídkou a její organizací pomoci?

VILÍMEC: Místní akční skupiny do určité míry určitě mohou, ale tam jde především o rozdělování evropských peněz. Větší těžiště leží možná na straně mikroregionů. Ale klíčová zůstává role obcí. Kdyně, odkud pocházím, má sedm částí, malých obcí, které nemají samostatné zastupitelstvo. Po dlouholetém uvažování jsme tu založili Kruh přátel hudby. Měl jsem obavy, jak se to bude vyvíjet, ale už fungujeme šestým rokem. Zveme do Kdyně interprety zvučných jmen a publika přibývá. Kdyňská sokolovna, která má větší kapacitu než plzeňská Měšťanská beseda, bývá např. u každoročních koncertů Plzeňské filharmonie velmi zaplněná. Lidé jsou rádi, že nemusejí za kvalitními koncerty cestovat do Prahy nebo do Plzně a že i cena je příznivá.

VANKA: Myslím, že je moc dobře, že vznikla kultura městská a kultura venkovská. My z venkova jsme ochotní jednou za čas zajet do divadla nebo do zoo, zkrátka za tím, co na venkově nemáme. A lidem z města můžeme nabídnout venkovské bály, amatérská divadla nebo bigbítové koncerty. V Plzni jsou koncerty velkých kapel, profesionálů, ale takoví ti srdcaři, kteří hrají pro zábavu, tu nejsou.

TRHLÍK: Vzpomeňme na systém Plzně 2015, která měla takzvané Majáky. Tihle Majáci byli lidé, kteří svou účastí rozsévají kulturu v menších obcích, třeba přes místní akční skupiny. To je ideální stav. A ještě bych rád připomněl, že v soutěži Vesnice roku jsou obce do 7,5 tisíc obyvatel oceňovány za kulturní a společenský život modrou stuhou. Pro města žádná taková soutěž není. Možná by se kraj mohl zamyslet, jak i města nějak takto soutěživě povzbudit.

BUDKOVÁ: Zmiňovali jsme mikrogranty kraje, ale možná se málo ví, že i ve velkých kulturních grantech či přímo v rozpočtu kraj podporuje několik obcí, které pořádají větší festivaly: Haydnovy hudeb-

Petr VANKA
(ANO)

zastupitel Plzeňského kraje

Vladislav VILÍMEC
(ODS)

náměstek hejtmána pro oblast
kultury a památkové péče

ní slavnosti, Kladrubské léto, Tachovské slavnosti, Chodské slavnosti a další. Pomoci s organizací mohou určitě i zmíněné mikroregiony, a to například přenosnými podii nebo velkokapacitními stany, kdy na jejich pořízení jim kraj může přispět v rámci dalších dotačních titulů.

ČÍZEK: Malému mikroregionu Nepomucko se teď podařilo ve spolupráci s antropologickým ústavem v Brně a se Západočeskou univerzitou za pouhých sto padesát tisíc udělat rekonstrukci skutečné podoby svatého Jana Nepomuckého. To vzbudilo zájem doslova po celém světě.

Lidé, kteří se stěhují z měst na venkov, s sebou mohou přinášet svůj městský pohled na život a mohou mít právě potřebu něco organizovat a pořádat. Je to tak?

PIKNER: To se rozhodně děje a v obcích je to vidět. A je to důležité i kvůli tomu, aby ti nově přichozí lidé dokázali do vesnice zapadnout, aby se sžili. Základem je vzájemný respekt a tolerance. Moc dobré je, že na webu Plzeňského kraje existuje kalendář kulturních akcí, kam každý může svoji akci vložit a informovat o ní. Ovšem asi ne každý o téhle možnosti ví.

Nejjednodušší cesta, jak akci, kterou pořádáte, do kalendáře dostat je určitě přes městská kulturní střediska či informační centra v městech a obcích.

Světlana Budková

BUDKOVÁ: Nejjednodušší cesta, jak akci, kterou pořádáte, do kalendáře dostat je určitě přes městská kulturní střediska či informační centra ve městech a obcích.

VANKA: Lidé, kteří se stěhují na vesnici, jsou různí. Někdo přichází s tím, že chce žít ten pospolitý venkovský život, jiný si přiváží svůj městský styl, kdy za sebou v sedm hodin večer zavře dveře a dívá se na televizi. Vesnickému životu také nepomáhá digitalizace. Kdo chce nějakou kulturu, najde si film, divadlo nebo třeba muzikál na internetu. Důsledkem je třeba mizení masopustních průvodů.

TRHLÍK: Kulturní život v obci většinou nastartovávají oslavy výročí obce. Na něm si obec

dokáže, že umí takovou akci zorganizovat a obyvatelé vidí, že to jde. Kromě aktivit obce bychom ale měli chtít i společenskou odpovědnost po firmách. My je přímo žádáme, aby udělaly něco pro občany. Teď tedy například dvě firmy, které u nás sídlí, pořádají „Den otevřených dveří“ – celodenní akci s kulturním programem pro veřejnost našeho správního území.

Pavel Čížek byl dlouhá léta starostou Spáleného Poříčí, kde sídlí hodně firem a živnostníků. Jaká je vaše zkušenost se zapojováním těchto subjektů do kulturního života?

ČÍZEK: Co neudělá obec, to neudělá nikdo. Pokud firma udělá akci, je jejím zájmem získat nové zaměstnance, to si přiznejme. I když teď u nás máme takovou zajímavost: firma postavila ve svém areálu rozhlednu a bude ji otevírat pro veřejnost. Ale to je spíš výjimka. V menších městech na kulturu nikdo nepřispěje. Možná je to ve větších městech lepší.

VILÍMEC: Ve Kdyni záleží na tom, o jakou akci jde. U plesů sponzorství firem existuje, u koncertů vážné hudby je to slabší. Ale to je obecný problém i v těch největších městech. V obecném povědomí je vžitý názor, že o neziskovou kulturu se stará primárně veřejný sektor. A to i přes to, že existuje daňové zvýhodnění, kdy si firmy mohou podporu kultury odečíst z daňového základu. Ale většinou to využívají jen jako marketingový nástroj. Jenže tak to není. Podpora kultury je něco jako společenská zodpovědnost, a to se u nás ještě úplně neví.

BUDKOVÁ: S tím se dá jediné souhlasit. Pro firmy je podpora kultury zajímavá, pokud se na ní zviditelní. Proto mají v oblíbené velké festivaly, jako jsou třeba Hradý nebo Finále. Tam se

jim vyplatí, když mají umístěné logo. Lokální akce s menším množstvím návštěvníků pro ně už tolik zajímavé nejsou.

PIKNER: Asi je třeba ještě trpělivě vyčkat. Nemůžeme očekávat, že se za třicet let vše napraví. I firmy musejí do společenské odpovědnosti dorůst. A já věřím, že dorostou. Protože Česká republika v meziválečném období nebo ještě za Rakouska patřila k zemím, kde bylo mecenášství hojně rozšířené.

ČÍZEK: Abychom ale nemluvili jen o živé kultuře. Dříve platilo pravidlo, že když se stavěl nějaký veřejný objekt, muselo určité procento z ceny jít na uměleckou výzdobu. Leckdy to bylo násilné a vznikaly podivné věci, ale princip je to zajímavý. Vždyť by bylo hezké, když developer postaví továrnu, kdyby před vchod nebo do foyeru umístil nějakou sochu. Stejně tak města a obce: dělám velkou investici? Nechám třeba do interiéru vymalovat obraz. Máme Fakultu designu a umění, tak proč ji nevyužít? Tohle bychom si měli osvojit i směrem k výtvarnému umění. A také bychom se neměli bát oslovovat architekty, když se například rekonstruuje v obci náměstí nebo náves.

PIKNER: Možná by stálo za úvahu každoročně vyhlašovat Mecenáše Plzeňského kraje. Jako jeho ocenění, ale i inspiraci pro ostatní.

Diskusi vedla
Markéta Čekanová

Zde naleznete návod pro zadávání akcí do Kalendáře na webu Plzeňského kraje.

I DOSPĚLÍ MOHOU JEZDIT LEVNĚJI

S NOVÝM AKČNÍM PŘEDPLATNÝM JÍZDNÝM

Vnější zóny	Akční jízdné	Základní jízdné
	18 – 65 let	
1 den	23 Kč	28 Kč
7 dní	99 Kč	120 Kč
30 dní	280 Kč	340 Kč
183 dní	1 413 Kč	1 734 Kč
365 dní	2 800 Kč	3 002 Kč

Chci jezdit levněji. Co pro to musím udělat?
Stačí si předplatné jízdné IDP zakoupit nejpozději 3 dny před začátkem jeho platnosti.

Prodej akčního jízdného byl zahájen 29. 3. 2019.

Levněji se tak můžete svést již od **1. 4. 2019**.

Akční jízdné zakoupíte:

- na prodejních místech Plzeňské karty v Plzeňském kraji
- na bankomatech České spořitelny v Plzeňském kraji
- přes e-shop Plzeňské karty

Předplatné musí být nahráno na Plzeňskou kartu!

**TEĎ SE VAM PŘEDPLATNÉ VYPLATÍ,
I KDYŽ NEJEZDÍTE PRAVIDELNĚ!**

Nabídka platí pouze pro plnocenné jízdné ve vnějších zónách Integrované dopravy Plzeňska (IDP) v celém Plzeňském kraji, neplatí pro zónu 001 Plzeň. Více informací o akčním jízdném najdete na www.poved.cz

**IDP NENÍ
JEN PLZEŇ!**

PLZEŇSKÝ KRAJ
Integrovaná doprava Plzeňska
svezení pro celou rodinu

Smlouva s novým dopravcem

Plzeňský kraj podepsal smlouvu se společností Arriva Střední Čechy, která převezme od poloviny příštího roku provoz všech regionálních autobusových linek v celém kraji. Vystřídá tak společnost ČSAD autobusy Plzeň, která v kraji dosud jezdí. Desetiletý kontrakt má hodnotu šesti miliard korun. „Na linky budou nasazeny zcela nové autobusy,“ uvedl náměstek hejtmána pro dopravu Pavel Čížek. Vozidla budou částečně nízko-
podlažní a vybavena klimatizací. Na vybraných páteřních linkách budou moci cestující využít připojení k wi-fi a přepravu kol.

Hejtmán Plzeňského kraje Josef Bernard s generálním ředitelem Arrivy Danielem Adamkou při podpisu smlouvy

Kraj společně s dopravcem plánuje spuštění vlastního tarifu. Tarif budou moci lidé využívat pro vlaky a pro autobusy pro

jednotlivé jízdné i pro předplatné. Pokud tedy cestující budou cestovat veřejnou dopravou v rámci Plzeňského kraje, bude

jim na cestu stačit vždy jedna jízdenka. Přibližně za rok chce Plzeňský kraj představit celou flotilu nových vozidel veřejnosti. Podobně jako je tomu u vlaků budou autobusy jezdit v barvách Plzeňského kraje. „Cena za jeden kilometr zakotvená ve smlouvě je pod hranicí 40 korun. Naproti tomu například v Ústeckém kraji využívají pro autobusovou dopravu hlavně svého vlastního dopravce. Ale za kilometr mu zaplatí více než 47 korun, tedy o pětinu více než Plzeňský kraj Arrivě,“ doplnil a zdůraznil Pavel Čížek.

Soutěžíme s měsíčníkem

Soutěžní otázka v tomto čísle zní:
Kolik překážek musí překonat atlet v závodě na 110 m?

Odpovědi zasílejte do **30. 4. 2019** pod heslem „**Atletická extraliga**“ na adresu: Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor kancelář hejtmána, Škroupova 18, 306 13, Plzeň nebo na: redakce@plzensky-kraj.cz

Soutěžíme o 2x 2 vstupenky na Atletickou extraligu, která se koná dne 18. 5. 2019 na Atletickém stadionu města Plzně.

Podmínky soutěže naleznete na www.plzensky-kraj.cz.

Správná odpověď z minulého čísla:
2007

Výherci z minulého čísla:
Lenka Krívdová
Jiřina Kozelková

ČESKÁ SPOŘITELNA ATLETICKÁ

EXTRALIGA

DRUŽSTEV MUŽŮ A ŽEN

HVĚZDY ATLETIKY V PLZNI

18. 5. 2019

hlavní program 12:40
 atletický stadion města Plzně

vstupenky na www.ticket-art.cz

OMEXOM

Goletto®

WPA
WORKPRESS AVIATION

PLZEŇSKÝ KRAJ

DEN VE VZDUCHU

s Plzeňským krajem

27-28/4 2019

letišťe Plasy

www.denvevzduchu.cz

The Flying Bulls Aerobatics Team **světová jednička v letecké akrobacii** • 46 Aviation **žena na křídlech letadla**
Martin Šonka mistr světa Red Bull Air Race • **W-3A Sokol** záchranný vrtulník • Letouny armády ČR **JAS-39 Gripen**
Petr Kopfstein • **Legendární britské cvičné letouny Tiger Moth**